สรุปการสัมมนาเรื่อง
"การพิจารณาแต่งตั้งชำนาญการ เชี่ยวชาญ หรือเชี่ยวชาญพิเศษ"
วันที่ 28 มกราคม 2535 เวลา 13.00-16.00 น.
ณ ห้องประชุมสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยากร อ.อุทัย ทุติยโพธิ*
สรุปโดย ชวนพิศ สุศันสนีย์**

วิทยากรกล่าวถึงพระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ตั้งแต่แรกเริ่มใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน เมื่อ พ.ศ. 2471 และ พ.ศ. 2475 มีการตราพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2495 พระราชบัญญัติข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครู พ.ศ. 2497 พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน ฉบับที่ใช้มาเป็นเวลา 20 ปี พ.ศ. 2517 ประกาศใช้ระบบจำแนกตำแหน่งต่างๆ ในส่วนราชการหรือ พี.ซี และ พ.ศ. 2519 แก้ไขระบบชั้นเป็นระบบ พี.ซี

สำหรับข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยนั้นใช้กฎ ก.พ. ร่วมกับกฎทบวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2519) ซึ่งแยกข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยออกเป็น 3 สาย คือ สาย ก ข และ ค

สาย ก : หน้าที่สอน วิจัย บริการทางวิชาการ ได้แก่ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์
สาย ข : หน้าที่ให้บริการทางวิชาการ
สาย ค : หน้าที่เกี่ยวกับงานบริหารและธุรการ

การกำหนดตำแหน่งสายงานที่เริ่มต้นจากระดับ 3 และในตำแหน่งระดับ 7, 8 ก.ม. ได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งไว้ว่า จะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งในระดับ 3 หรือในระดับ 4 เช่น ตำแหน่งบรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ ได้ให้ไว้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2521 ซึ่งในช่วงนั้นมีการเปลี่ยนแปลงจากห้องสมุดเป็นสำนักหอสมุด หรือสถาบัน/สำนักวิทยบริการ

---

*ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต

**บรรณารักษ์ชำนาญการ 6 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายสวัสดิการ อาคารสถานที่และบริการชุมชน สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

กฎทบวงฉบับที่ 2 (2519) ข้อ 11 (ข)

ก.ม. กำหนดสายงานของสาย ข ตามข้อ 11 (ข) แยกลักษณะงานไว้ 7 กลุ่มคือ

1. กลุ่มบริการด้านห้องสมุด ได้แก่ ตำแหน่งบรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ
2. กลุ่มบริการด้านโสตทัศนศึกษา ได้แก่ ตำแหน่งนักวิชาการโสตทัศนศึกษา
3. กลุ่มบริการด้านการแพทย์ ได้แก่ นายแพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ ช่างภาพการแพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์
4. กลุ่มบริการด้านห้องปฏิบัติการสนามทดลอง ได้แก่ นักวิชาการเกษตร นักวิทยาศาสตร์ นักวิชาการประมง นักวิชาการสัตวบาล
5. กลุ่มบริการด้านวิจัย ได้แก่ นักวิจัย เจ้าหน้าที่วิจัย
6. กลุ่มบริการด้านการศึกษา ได้แก่ นักแนะแนวการศึกษา
7. กลุ่มงานวิเคราะห์ ซึ่งต้องใช้วิชาการอย่างลึกซึ้ง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ระบบคอมพิวเตอร์ และเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

ทบวงมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นว่าความยาก-ง่าย ในการพิจารณาตำแหน่งชำนาญการ เชี่ยวชาญ เชี่ยวชาญพิเศษนั้นแตกต่างกันไปตามมหาวิทยาลัย ไม่มีความยุติธรรมเท่าที่ควร จนกระทั่งเดือนตุลาคม 2534 ทบวงมหาวิทยาลัยจึงยินยอมให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งดำเนินการพิจารณาเอง แต่ความจำเป็นที่คงมีคือ ต้องมีกรอบ และความจำเป็นของงานอยู่เช่นเดิม ด้วยเหตุผลที่ว่าเพื่อรักษาความเป็นธรรมให้กับบรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ

สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งชำนาญการนั้นไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดจำนวน ยกเว้นตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยใดเคยมีผู้ชำนาญการและเชี่ยวชาญอยู่แล้ว และไม่เปลี่ยนโครงสร้างใหม่ ก็ไม่จำเป็นต้องเสนอโครงสร้างนั้น เมื่อใดมีการเปลี่ยนโครงสร้างใหม่ จึงจำเป็นต้องแจ้งให้ทบวงมหาวิทยาลัยทราบ

ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมาทบวงมหาวิทยาลัยคิดว่าบรรณารักษ์เหมือนกับสาย ก อยู่แล้ว เพียงแต่ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2534 เป็นต้นไป ทบวงมหาวิทยาลัยให้ผู้ขอคิดว่า จะมีผลงานอะไรอีก 3 ปีข้างหน้าและผลงานย้อนหลัง 3 ปี ที่ผ่านมามีอะไรบ้าง กล่าวโดยสรุป คือ การขอแต่งตั้งตำแหน่งชำนาญการ 6, 7-8 นั้น ไม่มีการจำกัดจำนวนคนแต่ละมหาวิทยาลัยสามารถขอได้เรื่อยๆ เพียงแต่แจ้งความจำเป็นของหน่วยงาน ส่วนผู้เชี่ยวชาญ 9 นั้น มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องแจ้งจำนวนให้ทบวงมหาวิทยาลัยทราบ

การนำเสนอการแต่งตั้งชำนาญการ เชี่ยวชาญ เชี่ยวชาญพิเศษ ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2534

มีรายละเอียดที่ต้องนำเสนอเพิ่มเติม ดังนี้

1. แผนงานที่จะทำเพิ่มใน 3 ปี และปริมาณงานย้อนหลัง 3 ปี
2. แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการที่ถูกต้องกับการแบ่งภายในพร้อมอัตรากำลัง
3. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีผู้ชำนาญการ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ

สำหรับ 1 และ 2 ควรแจ้งให้ทบวงมหาวิทยาลัยทราบ ซึ่งคิดว่าจะเป็นผลดีสำหรับการดำเนินงานของห้องสมุด ส่วนข้อ 3 ขึ้นอยู่กับการเขียนของผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลางฯ

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาชำนาญการ เชี่ยวชาญ เชี่ยวชาญพิเศษ

<u>ตำแหน่งผู้ชำนาญการระดับ 6, 7-8</u>

ประกอบด้วย

1. **คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง**
   - วุฒิอนุปริญญา หรือเทียบเท่าจะต้องดำรงตำแหน่งในวิชาชีพไม่น้อยกว่า 12 ปี
   - วุฒิปริญญาตรี ไม่น้อยกว่า 9 ปี
   - วุฒิปริญญาโท ไม่น้อยกว่า 5 ปี
   - วุฒิปริญญาเอก ไม่น้อยกว่า 2 ปี
2. **อัตราเงินเดือน**

ชำนาญการระดับ 6 ต้องได้รับเงินเดือนอยู่ก่อนวันเริ่มต้นปีงบประมาณที่จะเลื่อนตำแหน่งเงินเดือน ขั้น 6,960 บาท

ชำนาญการระดับ 6 หรือระดับ 7-8 ให้มีโอกาสได้รับการปรับเงินเดือนครั้งเดียว

ชำนาญการระดับ 6 ได้รับการปรับเงินเดือนแล้วจะเสนอขอแต่งตั้งชำนาญการระดับ 7-8 ได้ต้องได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับ 7

ชำนาญการระดับ 6 ถ้าไม่ได้รับการปรับเงินเดือนมาก่อนจะเสนอขอแต่งตั้งตำแหน่งผู้ชำนาญการระดับ 7-8 ได้ แม้ได้รับเงินเดือนยังไม่ถึงขั้นต่ำระดับ 7

ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 7-8 เมื่อได้เงินเดือนถึงขั้นต่ำระดับ 8 ให้แต่งตั้งดำรงตำแหน่ง 8 ได้ โดยไม่ต้องประเมินผลงานอีก

ใน 7 กลุ่มนี้จะมีตำแหน่งทุกตำแหน่งรวม 22 ตำแหน่ง ต่อมาได้เพิ่มตำแหน่งในสาย ข อีก 6 ตำแหน่ง คือ นักกายภาพบำบัด นักโภชนาการ นักอาชีวบำบัด นักรังสีเทคนิค นักเวชสถิติและนักสุขศึกษา รวมทั้งสิ้นตำแหน่งสาย ข มีถึง 28 ตำแหน่ง ซึ่งมีจำนวนมากมาย

การเข้าสู่ตำแหน่งสาย ข

ทบวงมหาวิทยาลัยได้วางเกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งของสาย ข ดังนี้

1. ตำแหน่งที่เริ่มบรรจุจากผู้มีวุฒิอนุปริญญาหรือเทียบเท่าในสายงานช่วยสอน ได้แก่ ตำแหน่งครู

2. ตำแหน่งที่เริ่มบรรจุจากผู้มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแยกตามลักษณะเป็น 7 กลุ่ม ดังกล่าวแล้ว

3. ให้ผู้ดำรงตำแหน่งในสายงานตามข้อ 11 (ข) ได้รับการปรับระดับเงินเดือนเมื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

4. ให้กำหนดตำแหน่งเป็น 4 ระดับ คือ

4.1 ตำแหน่งระดับปฏิบัติการวิชาชีพ

4.1.1 วุฒิอนุปริญญาหรือเทียบเท่าให้กำหนดตำแหน่งเป็นระดับ 2-5

4.1.2 วุฒิปริญญาตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่าให้กำหนดตำแหน่งเป็นระดับ 3-6

4.2 ตำแหน่งระดับชำนาญการระดับ 6,7-8

4.3 ตำแหน่งระดับเชี่ยวชาญ ระดับ 9

4.4 ตำแหน่งระดับเชี่ยวชาญพิเศษ ระดับ 10

ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะการเข้าสู่ตำแหน่งสาย ข เฉพาะบรรณารักษ์และนักเอกสารสนเทศ ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

บรรณารักษ์ : ปฏิบัติงานเกี่ยวกับบรรณารักษ์ ซึ่งเป็นงานเกี่ยวกับการจัดหาทรัพยากรสารนิเทศ การให้เลขหมู่หนังสือ - การทำดรรชนี การทำบรรณานุกรม - การทำสาระสังเขป - การทำกฤตภาค - การเก็บรวบรวมสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับงานห้องสมุด - ทำการศึกษาค้นคว้าวิธีการเทคนิคใหม่ๆ ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ เพื่อปรับปรุงห้องสมุด - ให้คำแนะนำปรึกษาและบริการเรื่องการค้นหาหนังสือและข้อมูลต่าง ๆ ให้แก่ นักเรียน นิสิตนักศึกษา อาจารย์และผู้สนใจอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในเรื่องเกี่ยวกับการสอน งานวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย - จัดทำคู่มือเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ในห้องสมุด - จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน - จัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ - วิจัยเรื่องทางด้านบรรณารักษศาสตร์ - ติดต่อประสานงานกับห้องสมุดและสถาบันการศึกษาทั้งในและนอกประเทศ - ให้คำปรึกษาในเรื่องทางด้านบรรณารักษศาสตร์แก่สถาบันหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ประเมินผลและแก้ปัญหาต่าง ๆ

นักเอกสารสนเทศ: ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานเอกสารสนเทศ หรืองานบรรณารักษ์ในการจัดหาทรัพยากรสารนิเทศ - การคัดเลือกเอกสารเข้าห้องสมุดหรือศูนย์เอกสาร - การจัดหมวดหมู่หนังสือหรือเอกสาร - การทำดรรชนี - การทำบรรณานุกรม - การทำสาระสังเขป - การทำกฤตภาค - ทำการแลกเปลี่ยนหนังสือ เอกสารกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศ - ศึกษาค้นคว้าเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขระบบการทำงาน ห้องสมุดหรือศูนย์เอกสารทั้งทางด้านวิชาการและการบริการ - จัดโครงการส่งเสริมการอ่าน-ให้คำแนะนำด้านเอกสารสนเทศ - จัดฝึกอบรม - ทำการวิจัย

การเลื่อนตำแหน่งชำนาญการ เชี่ยวชาญ และเชี่ยวชาญพิเศษของบรรณารักษ์และนักเอกสารสนเทศนั้นทุกเรื่องได้เคยทำมาแล้วในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมาคือ ตั้งแต่ พ.ศ. 2524-2534 ต่อมา

3. **ปริมาณและคุณภาพของงาน** พิจารณาชำนาญการ 6, 7-8 3 องค์ประกอบคือ
   ก. ปริมาณงานในหน้าที่
   ข. คุณภาพของงาน
   ค. ผลงานที่แสดงความเป็นผู้ชำนาญการ
   การให้คะแนน แต่ละองค์ประกอบเป็น 5 ระดับ
   ระดับ 6 ต้องให้คะแนน 3 คะแนน
   ระดับ 7-8 ต้องให้คะแนน 3.5 คะแนน
   ในช่วง 2-3 ปีที่แล้ว ชำนาญการระดับ 7-8 ต้องให้คะแนนแต่ละองค์ประกอบ 3.5 คะแนน จึงจะผ่าน ส่วนจำนวนผลงานและระยะเวลาของผลงานไม่กำหนด

ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญระดับ 9

1. คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง
   - วุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและต้องดำรงตำแหน่งผู้ชำนาญการมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี
2. อัตราเงินเดือนต้องไม่ต่ำกว่าขั้น 11,930 บาท
3. ปริมาณและคุณภาพ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ
   - ปริมาณงานในหน้าที่
   - คุณภาพของงาน
   - ผลงานที่แสดงความเป็นผู้เชี่ยวชาญ
   - การใช้วิชาชีพต่อสังคม

การให้คะแนน คะแนนแต่ละองค์ประกอบมี 5 คะแนน ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ 9 ต้องได้ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมแล้วไม่น้อยกว่า 4 คะแนนและต้องได้คะแนนในส่วนผลงานที่แสดงความเป็นผู้เชี่ยวชาญไม่น้อยกว่า 4 คะแนน

ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญพิเศษ 10

1. วุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและต้องดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญหรือเทียบเท่าไม่น้อยกว่า 2 ปี

2. ปริมาณและคุณภาพ 5 องค์ประกอบ คือ
   - ปริมาณงานในหน้าที่
   - คุณภาพของงาน
   - ผลงานที่แสดงความเป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษ
   - การใช้วิชาชีพต่อสังคม
   - ความเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ

การให้คะแนน คะแนนแต่ละองค์ประกอบมี 5 คะแนน ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญพิเศษระดับ 10 ต้องได้ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมแล้วไม่น้อยกว่า 5 คะแนน และต้องได้คะแนนในส่วนผลงานที่แสดงความเป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษไม่น้อยกว่า 5 คะแนน

ขั้นตอนในการดำเนินการขอแต่งตั้ง

วิธีการพิจารณา

การแต่งตั้งตำแหน่งผู้ชำนาญการ/ผู้เชี่ยวชาญ

ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2534 ทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้แต่ละมหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งเอง โดยอาศัยหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. ให้หน่วยงานเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนดต่อ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัย พิจารณา

2. ให้ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยแต่งตั้งกรรมการ หรือ Reader หรือผู้อ่านผลงาน ได้แก่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน ต้องแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และต้องมีระดับตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่เสนอขอให้พิจารณา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งและการตัดสินต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และให้เจ้าหน้าที่บุคคลในหน่วยงานการเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการแล้วเสนอให้ทบวงมหาวิทยาลัยทราบ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ทบวงฯ ต้องรับทราบทุกเรื่องจนกว่ามหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนระบบเป็นมหาวิทยาลัยอิสระ

คณะกรรมการมีหน้าที่

- พิจารณาคุณสมบัติของผู้เสนอขอแต่งตั้ง
- พิจารณาปริมาณและคุณภาพของงาน
- วินิจฉัยปัญหา
- สรุปผลการประเมินผลการพิจารณาแต่งตั้ง
- ปฏิบัติงานอื่นเกี่ยวข้องกับการพิจารณา

กล่าวโดยสรุป การพิจารณาแต่งตั้งในสาย ช ยังต้องพิจารณาควบคู่ไปกับความจำเป็นของหน่วยงานและคุณภาพของงาน

หลังจากวิทยากรผู้นำการสัมนาคือ อ.อุทัย ทุติยโพธิ ได้บรรยายจบแล้ว ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อภิปรายกันอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยมีประเด็นปัญหาเพื่อพิจารณา 4 ข้อ คือ

1. คุณสมบัติพื้นฐาน
   - คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง
   - อัตราเงินเดือน
   - การปรับเงินเดือน
2. ผลงานที่นำเสนอ
   - ปริมาณและคุณภาพของงาน
   - ปริมาณงานในหน้าที่
   - คุณภาพของงานในหน้าที่
   - ผลงานทางวิชาการ
3. ขั้นตอนในการดำเนินการขอแต่งตั้ง
4. สายงาน (Organization Chart)

หลักเกณฑ์ของทบวงฯ	ที่ประชุม
1. คุณสมบัติพื้นฐาน 1.1 คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง - วุฒิอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จะต้องดำรงตำแหน่งในวิชาชีพไม่น้อยกว่า 12 ปี - วุฒิปริญญาตรีไม่น้อยกว่า 9 ปี - วุฒิปริญญาโทไม่น้อยกว่า 5 ปี - วุฒิปริญญาเอกไม่น้อยกว่า 2 ปี	1. คุณสมบัติพื้นฐาน 1.1 คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง เช่นเดียวกับทบวงฯ

หลักเกณฑ์ของทบวงฯ	ที่ประชุม
1.2 อัตราเงินเดือน - ระดับ 6 ต้องได้รับเงินเดือนอยู่ก่อนวันเริ่มต้นปีงบประมาณที่จะเลื่อนตำแหน่งเงินเดือนขั้น 6,960 บาท	1.2 อัตราเงินเดือน - ไม่ควรกำหนดอัตราเงินเดือนว่าต้องได้ถึงเท่านั้นเท่านี้ จึงจะขอชำนาญการ/เชี่ยวชาญ ควรกำหนดเฉพาะปีเช่นเดียวกับสาย ก 1.3 การปรับเงินเดือน ควรกำหนดหลักเกณฑ์การปรับเงินเดือนใหม่ให้เป็นธรรมกับผู้ขอเพราะปัจจุบันมีการเปลี่ยนบัญชีเงินเดือนบ่อยครั้งทำให้ผู้ขอเสียประโยชน์ในการปรับขั้นเงินเดือน

2. ผลงานที่นำเสนอ

ดร.นวนิตย์

ได้ให้ความกระจ่างว่า ในเรื่องของงานในหน้าที่ความรับผิดชอบนั้น ผู้อ่านผลงานจะเชื่อตามผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเขียนรับรองมา ส่วนผลงานทางวิชาการผู้อ่านผลงานจะพิจารณาเอง

อ.อุทัย

กล่าวเพิ่มเติมว่า ปัญหาการพิจารณาคือ คุณภาพของผลงานทางวิชาการ ควรใช้มาตรฐานอะไรเป็นเกณฑ์ที่เห็นภาพเด่นชัด และปริมาณผลงานควรมีเท่าใด ในการพิจารณาของผู้อ่านผลงานนั้นเรื่องคุณภาพมีปัญหามากที่สุด

- ปริมาณของผลงานนั้นไม่จำเป็นต้องมีมาก ถ้าผลงานนั้นมีคุณภาพ กล่าวคือ
  - ควรเป็นผลงานของตัวเองไม่ใช่ผลงานในกลุ่มความร่วมมือต่างๆ
  - ควรเป็นงานสร้างสรรค์ (Original)
  - การทำบรรณานุกรมทำได้ แต่ควรมีการวิเคราะห์/สังเคราะห์
  - เรื่องที่ลงต่างสิ่งพิมพ์ ไม่ควรส่งมาซ้ำซ้อนกัน

ดร.นวนิตย์

กล่าวเพิ่มเติมว่า การพิจารณาผลงานค่อนข้างยากในปัจจุบัน โดยเฉพาะหากมีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาทำ ควรจะทำอย่างไรกับการทำด้วยมือ ส่วนเกณฑ์การพิจารณาขึ้นอยู่กับตำแหน่งด้วยคือ

- ชำนาญการ 6 ผลงานไม่มากนักก็ได้
- ชำนาญการ 7-8 ควรมีความเข้มข้นลึกซึ้งขึ้น

อ. อุทัย

เป็นผู้หนึ่งที่เคยเป็นผู้อ่านผลงานของสาย ก กล่าวถึงแนวทางการพิจารณาผลงาน ดังนี้

1. พิจารณาถึงความถูกต้องของผลงาน
2. เนื้อหา
3. ประโยชน์
4. ผู้เขียนมีความชำนาญด้านนั้นหรือไม่ กล่าวคือ
   - ระดับ 6 อาจทำผลงานทางวิชาการหลายๆ ด้านได้
   - ระดับ 7 ควรทำผลงานลงลึก
   - ระดับ 9 ควรทำผลงานลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

ผู้แทนสำนักหอสมุด ม.ช.

กล่าวว่าที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ขณะนี้ได้แบ่งสายงานบรรณารักษ์อยู่ สายปฏิบัติการและวิชาชีพเรียบร้อยแล้ว และในการพิจารณาผลงานได้วางหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

1. ผลงานทางวิชาการที่เสนอขอควรมีอย่างน้อย 2 ชิ้น โดยต้องเป็นผลงานวิเคราะห์หรือวิจัย
2. ผลงานที่เสนอขอควรเป็นงานคนเดียวคืองานที่ตนเองรับผิดชอบอยู่แล้ว
3. งานที่ทำร่วมกับผู้อื่นควรมีส่วนร่วมประมาณ 75 %

2.1 ปริมาณและคุณภาพของงาน	- ที่ประชุมยังไม่มีมติในเรื่องนี้ เพียงแต่เป็นการฟังความคิดเห็นของวิทยากรและผู้อ่านผลงานที่ทรงคุณวุฒิและของมหาวิทยาลัยที่มีการวางหลักเกณฑ์ไว้เรียบร้อยแล้ว เช่นที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2.2 ปริมาณงานในหน้าที่	อย่างไรก็ตามที่ประชุมอภิปรายกันว่าในกรณีของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่นี้ไม่น่าจะให้ออกไปเช่นนี้ คือ จัดบรรณารักษ์อยู่สายปฏิบัติการวิชาชีพ เพราะเป็นรูปแบบที่ไม่ดีเลย ส่วนการเสนอขอผลงานนั้นก็เน้นหนักการวิจัย น่าจะเกิดปัญหาสำหรับบรรณารักษ์ที่มีภาระงานมากและไม่มีเวลาทำผลงาน
2.3 คุณภาพของงานในหน้าที่	
2.4 ผลงานทางวิชาการ	

3. ขั้นตอนในการดำเนินการแต่งตั้ง

3.1 ให้หน่วยงานเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนด ต่อ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยพิจารณา

3.2 ให้ อ.ก.ม.มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการ:- ประธาน, กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน ต้องแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และต้องมีระดับตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่เสนอขอให้พิจารณา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งและการตัดสินต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

- เจ้าหน้าที่บุคคลในหน่วยงานการเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

3.3 ให้มหาวิทยาลัยเสนอให้ทบวงมหาวิทยาลัยทราบ

อย่างไรก็ตามผู้แทนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชก็ได้ในแนวปฏิบัติในการเขียนผลงานทางวิชาการไว้ ดังนี้

1. หาเวลาทำวิจัยหรือทำผลงาน
2. ผลงานควรเป็นงานสร้างสรรค์
3. ทำผลงานในวิชาชีพ
4. เนื้อหาของผลงานถูกต้อง
5. ถ้ามีผู้เขียนร่วมต้องให้ผู้เขียนร่วมเขียนรับรองด้วยตนเอง
6. มีประโยชน์ต่องานวิชาชีพ

3. ขั้นตอนในการดำเนินการขอแต่งตั้ง

อ. พิบูลย์ศิลป์ ในกรณีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้น มีการแต่งตั้งกรรมการ 3 คน คือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 2 คน ภายใน 1 คน ถ้าไม่มีผู้ทรงคุณวุฒิภายในก็อาจใช้บุคคลภายนอกทั้งหมด

จุฬา ในการดำเนินการขอแต่งตั้งของจุฬาฯ นั้น จะยึดหลักเกณฑ์ตาม ว.7 ของทบวงฯ ทุกประการ

4. สายงานหรือ Organization Chart	4. สายงานหรือ Organization Chart ที่ประชุมตกลงกันว่าในเรื่องสายงานนั้น ในการขอตำแหน่งชำนาญการไม่ต้องใช้สายงานประกอบการพิจารณา ส่วนผู้เชี่ยวชาญนั้นต้องส่งสายงานไปยังทบวงมหาวิทยาลัยด้วย

ประเด็นอื่นๆ

เมื่อพูดถึงสายงานบรรณารักษ์ในมหาวิทยาลัย บรรณารักษ์ควรอยู่ในสายงานใดในมหาวิทยาลัยอิสระ ซึ่งหลักเกณฑ์สำคัญของมหาวิทยาลัยอิสระ คือ ต้องออกจากระบบราชการหรือทบวงมหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัยบอกว่าบรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ น่าจะอยู่สายวิชาการ ไม่ใช่สายปฏิบัติการหรือวิชาชีพ ปัจจุบันตามบัญชีเงินเดือนใน พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยอิสระนั้น เขาแบ่งออกเป็น 2 สายคือ สายวิชาการซึ่งได้แก่อาจารย์ และนักวิจัย และสายปฏิบัติการและวิชาชีพ ซึ่งเขารวมบรรณารักษ์ไว้ในสายงานนี้เรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตาม พ.ร.บ.ที่มหาวิทยาลัยหลายแห่งส่งไปยังทบวงมหาวิทยาลัยและจะเข้าประชุม ค.ร.ม. นั้น ยังพอมีแนวทางที่จะผลักดันบรรณารักษ์ให้เป็นสายวิชาการ โดยต้องร่วมมือกันในหลายๆ ฝ่าย คือ

1. สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ และชมรมต่างๆ ในสังกัดสมาคมฯ
2. ผู้อำนวยการสำนัก/สถาบันทุกแห่ง
3. คณะอนุกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
4. ที่ประชุมอธิการบดี

ผลจากการประชุมสัมมนาในวันนี้ ช.บ.อ. จะเป็นผู้สรุปผลร่วมกับ ช.พ. เพื่อนำเสนอสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ต่อไป และจะทำผลสรุปอีกครั้งหนึ่งเสนอต่อผู้อำนวยการสำนัก/สถาบันต่างๆ ในวันที่ 28 มีนาคม 2535